

Orientering

O-POSTEN · 57. ÅRGANG · NR. 1 · FEBRUAR 2008 · MAGASIN FOR DANSK ORIENTERINGS-FORBUND

TEMA:
Revolution
- ny kortteknologi

**VELKOMMEN
TIL DIGITALE
GRUNDKORT**
- laserscanning
giver uhørt præcise
kurver på o-kort

**MÆNDENE
DOMINERER
INDENFOR
KORTTEGNING**
- få kvindelige kort- og rentegnere

**NYT KORT FORUD
FOR SPRING CUP**
- 1.000 frivillige mandetimer
er lagt i at kortlægge Gribskov
- hvor kommer motivationen fra?

Kom vi i mål?

AF OLE HUSEN, AFGÅENDE FORMAND

- Ja, på 1. etape. Eller måske var det 7. etape. Jeg er, så vidt jeg har kunnet regne ud, den 7. formand i Dansk Orienterings-Forbunds (DOF) historie. Det er med stor glæde, at jeg tænker tilbage på årene i hovedbestyrelsen. Jeg føler også, at jeg med god samvittighed kan levere stafetten videre.

I min tid har der naturligvis også været episoder og sager, jeg gerne havde været foruden. Jeg mener dog, at jeg og DOF er kommet igennem dem på fornuftig vis, og at vi også har taget ved lære af dem.

Da jeg startede i orienteringsløb i 1964, var rekrutteringsgrundlaget i høj grad spejderbevægelsen. Jeg kom selv derfra. Siden hen kom den første store motionsbølge i 1970'erne. Vi fik også opmærksom-

hed omkring VM i 1974, hvor Mona Nørgaard blev verdensmester. Medlemstallet eksploderede i de år. Siden da er det gået ned ad bakke for medlemstallet. I høj grad på grund af ændrede opgørelsesformer. Hele spejderdivisioner kunne ikke længere tælles med, som de ellers havde været.

Vores idræt har til gengæld gennemgået en eksplosiv udvikling. Først kom kortene specielt tegnet til orientering. Siden hen nye træningsmetoder, lønnet landstræner, ungdomsarbejde med talentmiljøer og trænere. Elektronisk tidtagning og postkontrol og... ja, rækken er lang.

Vi har et unikt produkt. Der er i dag fokus på ekstrem sport. Der er fokus på sundhed bl.a. gennem motion. Der er mulighed for at indgå partnerskaber i de nye kommuner med henblik på at udvikle koncepter, hvor orienteringsidrætten kan få en væsentlig betydning. Vi skal gribe de muligheder. Vi har også gennem de seneste store internationale mesterskaber på dansk grund fået lidt mere opmærksomhed i pressen.

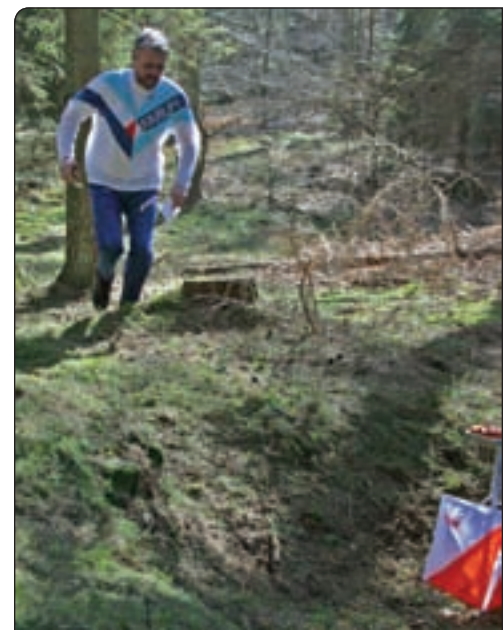
Jeg ser de kommende udfordringer for orienteringsløb som spændende. Det største problem kan hurtigt vise sig at være adgangen til vores idrætsplads – skoven. Vi skal naturligvis også inddrage andre "arealer" til vores idræt. Specielt i bynære områder og helt ind i byerne.

Jeg tror også, at foreningsbegrebet bliver en udfordring. Kan vi få og fastholde nye medlemmer, eller surfer fremtidens orienteringsløbere blot på nettet og tager de tilbud, der er uden at bidrage som foreningsmedlem?

Jeg har en idé, som jeg har tænkt at forfølge i mit lokalområde: Partnerskab med spejdergrupperne. De er der nemlig stadig! Jeg var spejder, i dag er jeg orienteringsløber, men i dag "går man til spejder".

Hvis det sociale kammeratskab fungerer, bliver man ved. Jeg har tænkt at gå ind i et partnerskab, hvor min klub f.eks. tilbyder et månedligt arrangement for spejderne, der handler om orientering. Når så nogle af pigerne og drengene synes, at det er sjovt, så kan de også komme til at "gå til orientering" i min klub og komme med ud at løbe "rigtige konkurrencer" og få et nyt socialt kammeratskab.

Held og lykke du der "DOF"!

Orientering O-posten 1/2008

57.årgang
ISSN 1901-3825
ISSN 1901-3833 (on-line udgave)

Officielt medlemsmagasin for
Dansk Orienterings-Forbund

Redaktion

Helge Søgaard, (ansvarshavende)
hs@aalborg.dk

Nana Toft, redaktør
nt@do-f.dk

Preben Schmidt
ps@do-f.dk

Kell Sønnichsen
ks@do-f.dk

Ekspedition

Bladet sendes portofrit til alle aktive medlemmer af klubber under Dansk Orienterings-Forbund. Adresserne hentes i O-service. Husk at sætte x i feltet for bladet. Som medlem skal du selv eller via din klubadministrator holde dine adresseoplysninger opdaterede.

Et årsabonnement kan tegnes for kr. 200,- ved henvendelse til:

Sekretariatet
Idrættens Hus, Brøndby Stadion 20
2605 Brøndby
+45 4196 9376
dof@do-f.dk

Annoncer

Kontakt sekretariatet.

Deadline for indlevering af stof

2/2008: 15. april
3/2008: 15. juli
4/2008: 15. oktober

Ansvar

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret materiale. Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise, forkorte og redigere indlæg og artikler, der optages i bladet. Synspunkter, fremført af de enkelte skribenter, deles ikke nødvendigvis af forbundet eller redaktionen.

Layout & tryk

Grafisk Trykcenter A/S, Esbjerg

Oplag

4 900 stk.

Forsidebillede

Preben Schmidt

Kortkonsulenterne Claus Mikkelsen, Jan Hausner og Kai Ø. Laursen tjekker de nye grundmaterialer under rekognoscering i Tisvilde Hegn, november 2007.

INDHOLD

Leder	2
Ny formand – nye visioner	4
Lige på	5
TEMA	8
Underskov	22
Opslagstavlen	24
Eftersnak	26

Redaktøren

Korttegnere? Er det ikke noget med, at man er mand, over 50 år, har gråt hår og er nørd?

Måske. Men man kan også være 27 år og hedde Troels. Eller være en kvinde. Selvom der dog er langt imellem dem.

Så er der de digitale grundkort – COWI's nye højdemodeller. Det er intet mindre end en revolution. I hvert fald hvis du spørger kort-supervisor Flemming Nørgaard.

De kan måske ændre livet for alle orienteringsløbere. Læs om den nye laserteknologi på side 8.

Jeg kan desværre ikke påstå, at jeg har deltaget i et orienteringsløb. Til gengæld er jeg nysgerrig og tilmed, i al ydmyghed, god til det med bladsnedkeriet.

Håber I tager vel imod jeres nye magasin. Jeg er blevet kastet ind fra højre for et par uger siden. Ris og ros modtages med kyshånd på nt@do-f.dk.

Du kan læse lidt om mig under "Lige På" - lidt længere henne i magasinet.

Nana Toft
Redaktør

Ny formand?

- nye visioner

AF HELGE SØGAARD

Vi skal styrke vi-kulturen

Det allervigtigste for mig er, at vi styrker vi-kulturen i dansk orientering. At vi ser os som medlemmer, klubber, udvalg og forbund ser sig selv som en stærk enhed. En samlet organisme, der på hvert sit område har de samme værdier og mål.

Men det er også nødvendigt, at vi sammen sætter os høje mål på alle områder. For ambitioner giver kompetencer, kvalitet og tiltrækker nye medlemmer.

Det er i klubberne, det sker

Det er i klubberne den store rekrutteringsopgave ligger. De er basen i alt det der sker i vores idræt. Det er indgangsdøren for nye – og vi skal være flere og samtidig også mere aktive.

Jeg tror på, at det sker ved at vi i fællesskab gør vores idræt lidt mere tilgængelig. Lad os prøve at flytte lidt ud af skoven og ind, hvor folk bor og arbejder. Og gøre det på tidspunkter, hvor folk har lyst og tid. Det kan sagtens ske uden at vi går på kompromis med den oprindelige "hardcore o-oplevelse". Det er

vigtigt, at vi tager nye initiativer, der fænger folk.

Vi skal også forstå at udnytte de nye muligheder i kommunen. De er nemlig villige til at styrke den forebyggende sundhed og dermed indsatsen over for børn og unge og familier, der ønsker friluftsoplevelser med indhold og udfordringer.

Gennem organisk vækst

Men er vigtigt at vi skaber fremgangen i et langt sejt træk, så vi kan fastholde arbejdsro til de initiativer, vi beslutter i fællesskab. På den måde får arbejdsgrupper, ansatte, frivillige og klubber tid og plads til at fokusere på de langsigtede mål.

Min ambition er at vi over de kommende år øger antallet af starter i stævner til det dobbelte. Vi har i dag ca. 50.000 starter. Flere starter næres af tre kilder: Flere medlemmer, mere aktive medlemmer og flere bynære hverdagsstævner.

Kommunikationen binder os sammen

Sidst, men ikke mindst, handler det organisatoriske og politiske arbejde om dialog, informationsdeling og synlig ledelse på alle niveauer. Min ambition er gennemsigtighed og substans i det vi gør. Den interne kommunikation er den lim, der holder os sammen og den eksterne kom-

munikation er det vi gerne vil kendes på og er stolte af at vise frem.

Hvis vi tør sige VI og VI også tør mene det, har vi de bedste chancer.

3 skarpe til Helge

Hvad er dine visioner for fremtiden?

Jeg ser orientering som et seriøst bud på en oplevelsesidræt i Danmark. En idræt der tiltrækker individualistiske, handlingsorienterede mennesker.

Hvad er dine mål?

Dobbelt så godt og dobbelt så meget.

Hvordan vil du nå dine mål?

Gennem åbenhed og tilgængelighed. Nye typer af løb. Det handler om at skabe orienteringsløb til mennesker. Ikke mennesker til orienteringsløb.

- Helge Søgaard, 52 år.
- Hovedbestyrelsens kandidat til formandsposten.
- Medlem af Mariager Fjord OK og Rold Skov OK.
- Løber ca. 50 løb om året i ind- og udland.
- Medlem af HB de sidste 6 år.
- Er direktør for turistorganisationen VisitAalborg og chef for 25 ansatte.
- Gift med Elizabeth, der også er orienteringsløber.

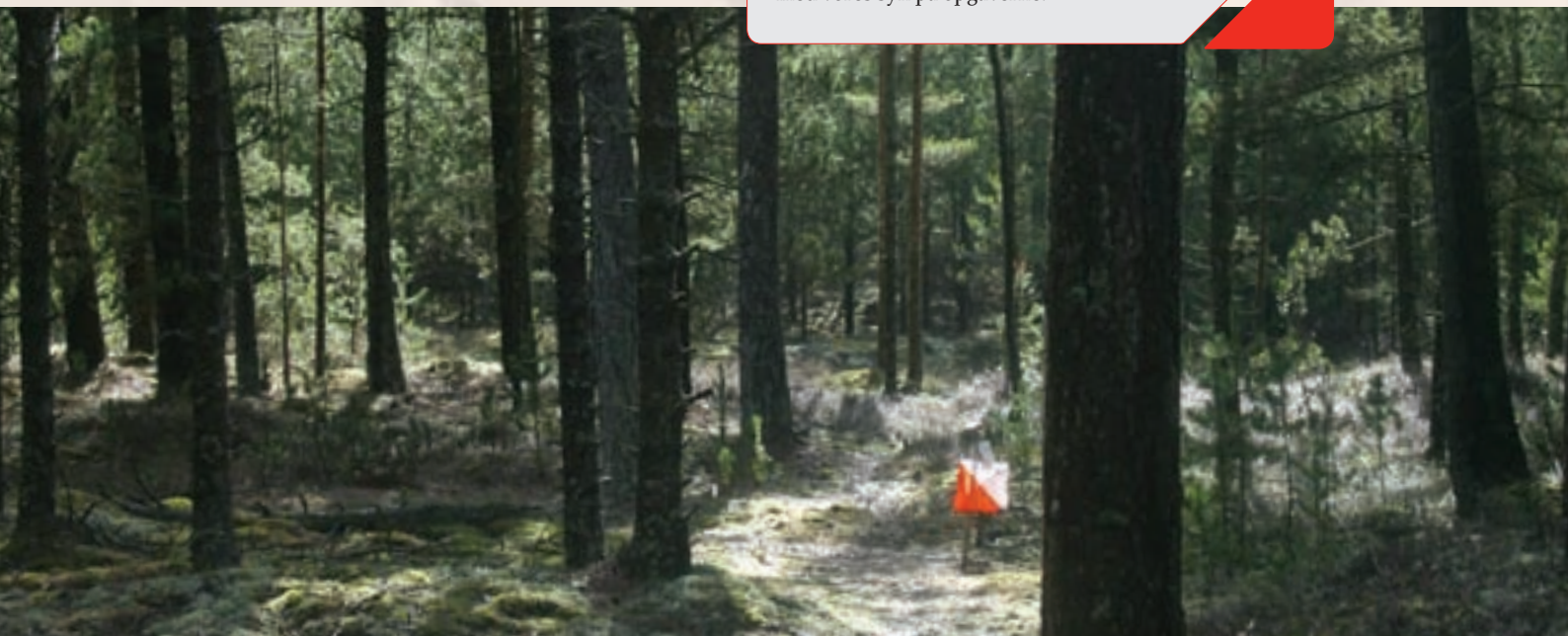
Lige På

AF PREBEN SCHMIDT

LIGE PÅ - HVAD?

Den korteste vej mellem to poster er lige på. Men er det nu også det bedste vejvalg? – Det ved du først langt senere, når vejvalgsmulighederne er vurderet og mellemtiderne analyseret.

Vi mener i Staben af ansatte, at vi skal være offensive i vores orientering. Derfor denne rubrik med vores syn på opgaverne.

Breddekonsulent

Jesper Lysgaard har pr. 1. marts 2008 opsagt sin stilling og søgt nye udfordringer som underviser for ansatte i bankverdenen. Vi fik lov til at bruge små tre år af hans arbejdsliv. Jesper er fortsat aktiv i Herning Orienteringsklub og vil derfor også være synlig på stævnepladserne fremover.

Vi er i øjeblikket ved at undersøge mulighederne for en ny struktur i stillingen. Breddekonsulenten er ansat i et tæt samarbejde med Danmarks Idræts-Forbund, der betaler ca. 1/3 af udgifterne.

En model kunne være at opdele stillingen i to deltidsstillinger. En i Øst- og en i Vestdanmark. Det ville give en bedre geografisk tilknytning og muligheder for to relevante partnerskaber.

Det ligger i Danmarks Idræts-Forbunds politikatalog, at man gerne ser kombinationsstillinger mellem idrætten og det offentlige. Så begrænsningerne kommer ikke derfra.

I øjeblikket arbejder vi ud fra en model, hvor ansættelsen i vest sker i et samarbejde med Himmelbjergetegnes Natur- og Idræts Efterskole. En samarbejdspartner der vil kunne styrke vores satsning på træner- og lederuddannelserne.

Beslutningen bliver taget i løbet af februar. Stillingen – eller måske stillingerne – forventes opslået lige efter repræsentantskabsmødet den 1.-2. marts 2008.

Har du en breddekonsulent i maven, eller kender du en, der kunne være mand/kvinde for at løse den opgave, bør du være opmærksom på stillingsoplaget på hjemmesiden.

Ansættelsesudvalget er endnu ikke nedsat. Det sker på næste hovedbestyrelsesmøde, men det må forventes, at Torben Frej Jensen, Danmarks Idræts-Forbund, Jette Kreiberg, Børn og Unge, Lisa Tantholdt, Bredde, samt undertegnede og måske én yderligere vil indgå udvalget.

Mobile

rådgivere

Som ansat i forbundet er det vores opgave at hjælpe dig og din klub. Det gælder alle områder af klubbernes liv

Sportschef og landstrænerne skal tage sig af de bedste i vores klubber. De skal støtte de aktive og deres klubber i arbejdet med at udvikle sig som eliteløbere og skabe talenter.

Kortsupervisoren er kortarbejdets daglige omdrejningspunkt. Han har ansvaret for uddannelse af kortkonsulenterne og udvikling af den stadig bedre kortkvalitet.

Men også i bredden er der rådgivning at hente. Breddekonsulentens opgave er at støtte klubberne med deres kerneaktiviteter. Især dem, der retter sig imod børn og unge samt voksne motionister.

Endelig har du i dit forbund en rådgiver omkring det organisatoriske, juridiske og økonomiske. Her er det din generalsekretær, der byder sig til.

Kort sagt har du i dit forbund en række rådgivere, som du og din klub kan trække på helt gratis. Folk der ikke

sidder og gemmer sig på et kontor, men helst er ude, hvor du er. På stævnepladsen, i skoven eller i klubhuset.

Derfor er vi nu blevet 100% mobile. Vi har valgt at droppe alle de faste computere og telefoner. I fremtiden er vi kun bundet af mobiltelefoner og bærbare.

De nye mobilnumre og mailadresser er:

Generalsekretæren	4196 9370 – ps@do-f.dk
Sportschefen	4196 9371 – ol@do-f.dk
Landstræneren	4196 9372 – jo@do-f.dk
Juniorlandstræneren	4196 9373 – ll@do-f.dk
Kortsupervisoren	4196 9374 – fn@do-f.dk
Breddekonsulenten	4196 9375 – jl@do-f.dk
Sekretariatet	4196 9376 – mh@do-f.dk
Bogholderiet	4196 9377 – bs@do-f.dk

Hvis du ikke kan huske de nye numre eller mailadresserne, kan du kode dem ind. Systemet i mailadresserne er helt enkelt, og mobilnumrene vil ikke ændre sig. De følger nemlig funktionen og ikke personen.

Ny bog om orientering

I midten af marts udkommer der noget så sjældent som en ny, dansk bog om orientering. En lang række af vores bedste skribenter har skrevet værket i samarbejde med forbundet og Team Danmark.

Mads Ingvar Jensen, vores nye juniorlandstræner, har været ankermand på bogen med titlen: "Talentets udvikling – fra nybegynder til ekspert". Bogen er en del af Team Danmarks talentudviklingsprojekt støttet af kulturministeriet og indeholder den nyeste viden inden for orientering. Udover bogen er der et tilhørende trænerkatalog på Internettet.

Kataloget indeholder 70 forskellige øvelser, der kan anvendes af trænerne rundt om i klubberne. Bogen og trænerkataloget er det første materiale på markedet, der behandler det fysiologiske, tekniske og mentale område i orientering.

Bogen vil første omgang kunne købes på stævnepladsen ved Påskeløbene. Salget sker fra forbundets rullende kontor - DOF-bilen. Prisen bliver på kr. 249,-

Læs den mere udførlige omtale i næste udgave af Orientering.

Landstræner

Også vores landstræner, Jakob Ødum, har besluttet sig for et nyt vejvalg. Han starter den 1. marts 2008 som direktør i pionerfirmaet TracTrac. Det sælger, som det måske er de fleste bekendt, elektroniske sporingsløsninger med brug af GPS-modtagere, mobiltelefon-teknologi og digitale kort.

Også Jakob vil du kunne møde i skoven fremover. Han er fortsat aktiv og stiller til start for OK Øst, Birkerød.

Skiftet af landstræner forventer vi hurtigt at få på plads. Team Danmark er vores samarbejdspartner, og sæsonen 2008 står for døren. Når du læser det her, er ansøgningsfristen udløbet og samtalerne i gang.

Ansættelsesudvalget vil bestå af Jens Meibom, Team Danmark, Helge Lang Pedersen, Eliteudvalget, Ole Lind, Sportschef og undertegnede.

Det forventes, at stillingen er genbesat 1. maj eller senest 1. juni 2008.

Ny redaktør – Orientering har fået ny redaktør

Hun hedder Nana Toft og er 33 år gammel. Nana er ikke orienteringsløber, men hovedbestyrelsens bud på et par nye øjne – og en ny retning i vores kommunikation via et nyt medlemsmagasin.

Nana er oprindeligt uddannet cand. comm. fra Roskilde Universitetscenter og har en overbygningsuddan-

nelse fra Journalisthøjskolen. Hun er netop hoppet ud som freelance-journalist.

Privat danner Nana par med Mikkel, som arbejder hos Phonak. Firmaet som vi kender fra Tour de France. Sammen har Nana og Mikkel to børn: Andrea på 3 år og Emil på knapt 1 år.

Den femte milepæl

Revolutionerende ny teknologi gør det muligt at fremstille uhørt nøjagtige kurver ud fra Det Digitale Grundkort. I 1.600 meters højde laserscannes terrænet og alle højder bestemmes med en nøjagtighed på plus/minus 15 cm

AF FLEMMING NØRGAARD
FOTOS & ILLUSTRATIONER COWI

De fem milepæle

1. Milepæl: 1966: Danmark får sit første specialfremstillede o-kort.
2. Milepæl: 1970'erne: "Gennemløbeligheder" indføres. Symbolet, der adskiller orienteringskortene fra topografiske kort.
3. Milepæl: 1989: Udviklingen af Adobe Illustrator og OCAD. Stort fremskridt for alle korttegnere. Tegnefolie og tuschpenne bliver lagt på hylden, og alle tegner nu på computer. Resultat: Løft i kvaliteten og bedre muligheder for at rette i kortene.
4. Milepæl: 1990'erne: Udviklingen af farvelaserprintere og hermed mulighed for at printe kort med baner og "definitioner" til overkommelig pris. Stor betydning for de åbne løb og aktiviteterne i klubberne.
5. Milepæl: 2008: Det Digitale Grundkort. Ny teknologi sparker liv i 100 år gamle kurver.

Vi står over for den 5. milepæl i udviklingen på kortfronten. Et såkaldt Digitalt Grundkort er nu en realitet – et kort alle orienteringsklubber kan få fingrene i takket være samarbejdsaftalen med COWI.

Antikke kurver

Ikke siden Kort- og Matrikelstyrelsen sidst i 1800-tallet opmålte Danmark med 5 fod kurver er der lavet et landsdækkende kurvebillede. Det betyder, at med undtagelse af de grundkort, der er lavet ved hjælp af luftbilleder (fotogrammetri), så er kurverne på vores o-kort over 100 år gamle.

Men sådan bliver det ikke ved med at være. Med en helt ny laserteknik har COWI udarbejdet et højdekort, der dækker hele Danmark. For første gang er det muligt at få nyfremstillede kurver over hele landet

– med helt uhørt nøjagtighed. Det bedste af det hele, også i skov. Vidunderet hedder LIDAR – med andre ord; laserscanning. En kortlægningsmetode, hvor COWI har fløjet Danmark tyndt. I 1600 meters højde har man ved hjælp af en laserscanner målt afstanden til jorden cirka 70.000 gange i sekundet.

Resultatet er et punktnetværk med ca. 1,5 meter mellem hvert punkt – en såkaldt punktsky. Da man hele tiden kender flyets præcise position, kan alle højder bestemmes- og det endda med en nøjagtighed på plus/minus 15 cm på de mere tydelige flader.

Af punktskyen udledes en digital terrænmodel, hvor punkterne omregnes til kurver.

Et par ekstra bonusser

Som noget ekstra leverer COWI ligeledes ortofotos over området. Et ortofoto har – til forskel fra et

Højdemodellen fremstilles ved at laserscane terrænet fra fly. (Copyright COWI)

◀ Laserstrålerne "ser" igennem løv og mindre grene og opsamler punkter både i trætoppene (first impulse) og på jorden (last impulse). Nøjagtigheden er derfor også i tæt skov meget stor.

Det digitale grundkort

Det Digitale Grundkort er navnet på det produkt, DOF har købt af COWI.

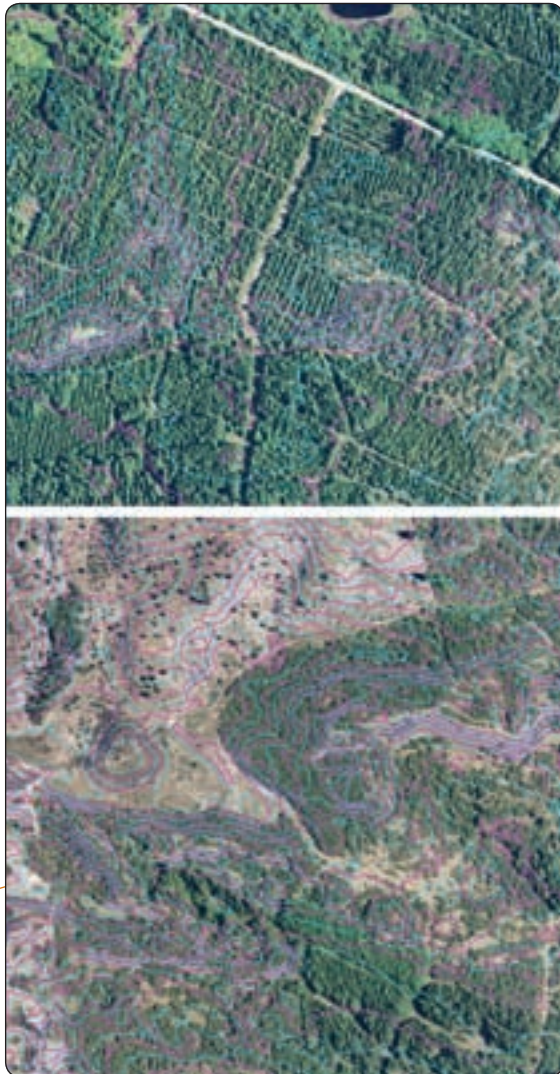
Grundkortet består af to dele:

- Laserkurver. En digital højdemodel, DDH. samt
- Ortofotos. Særlige luftfotos, der har ensartede måleforhold på hele billedet, DDO.

Flemming Nørgaard har allerede testet materialet

Flemming Nørgaard har testet Det Digitale Grundkort. - Jeg er meget imponeret af kvaliteten – selv i tæt skov, udtaler han.

▲ Det digitale grundkort – laserkurver og orthofoto sat sammen. Ækvidstanden er 1,25 meter. De røde har værdien 2,5 – 5 – 7,5 – 10... meter. De blå 1,25 – 3,75 – 6,25... meter. (Vester Thorup Plantage).

almindeligt luftbillede – et ensartet måleforhold over hele billedet. Desuden bliver det nye o-kort placeret i et globalt koordinatsystem i modsætning til i dag, hvor alle o-kort er "ø-kort", der ikke har nogen sammenhæng med hinanden.

Det betyder, at det bliver muligt at anvende GPS både i forbindelse med kortfremstilling, indlæggelse af waypoints og vejvalgsanalyse via tracking.

Det endelige grundkort

I åbne områder og i store dele af skovene på vestkysten vil det være fuldt tilstrækkeligt med et grundkort af laserkurver og ortofotos, men i de fleste skove vil det være nødvendigt at supplere med de korttyper, vi anvender i dag eller med det eksisterende ø-kort.

Den store detaljerighed i det nye materiale kan blive en stor udfordring – især i forbindelse med at generalisere kurvebilledet, så det færdige billede fremstår tydeligt og let læseligt.

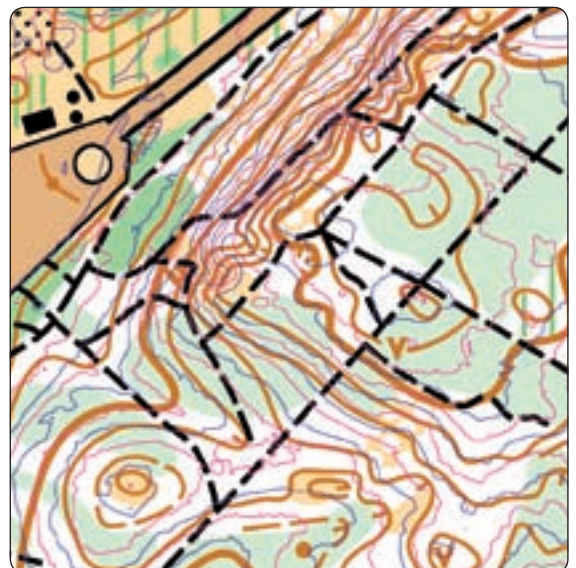
Et godt kort er ikke overlæsset med detaljer.

UDSNIT AF HØJDEKURVER OG ORTOFOTO, COPYRIGHT COWI

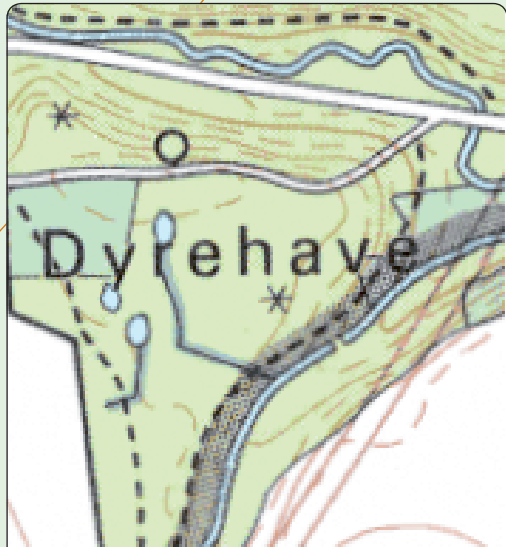
Bestil grundkortet

Du kan bestille materiale og se priser på kortudvalgets hjemmeside <http://kort.do-f.dk>

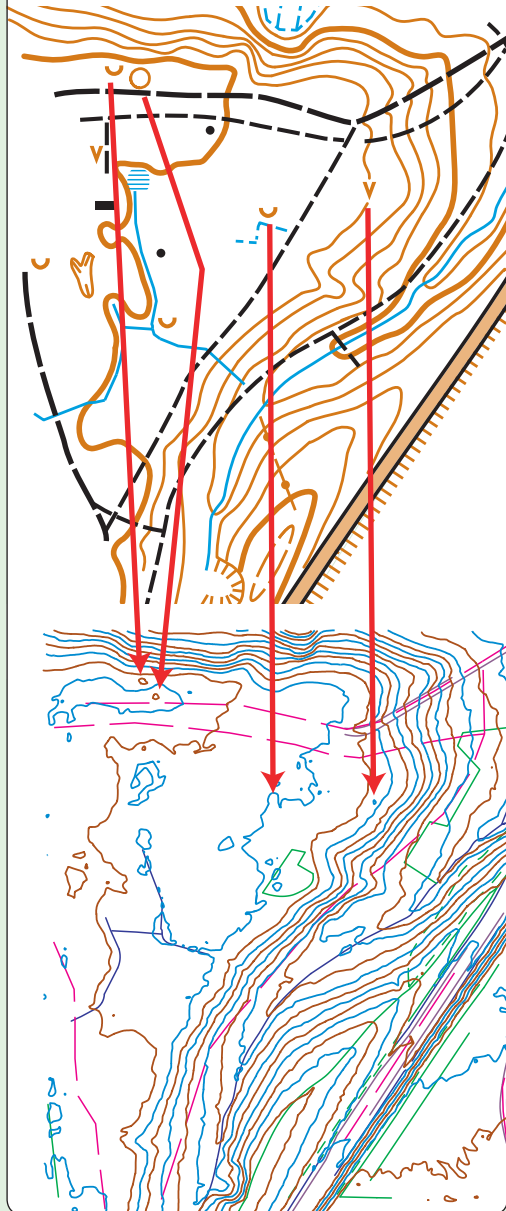
Et "almindeligt" o-kort sammenlignet med laserkurver. Det ses at form og nøjagtighed kan forbedres mange steder. Ækvidstanden er 1,25 meter på laserkurverne. (Tisvilde Hegn). ▼

Set fra oven Kort- og Matrikelstyrelsens kort med de kurver som det eksisterende o-kort er baseret på. ▼

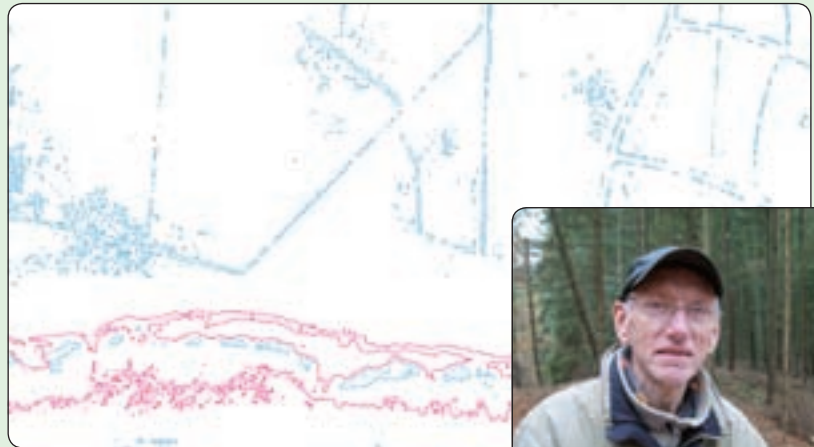

Dernæst det eksisterende o-kort og nederst en laserscanning. ▼

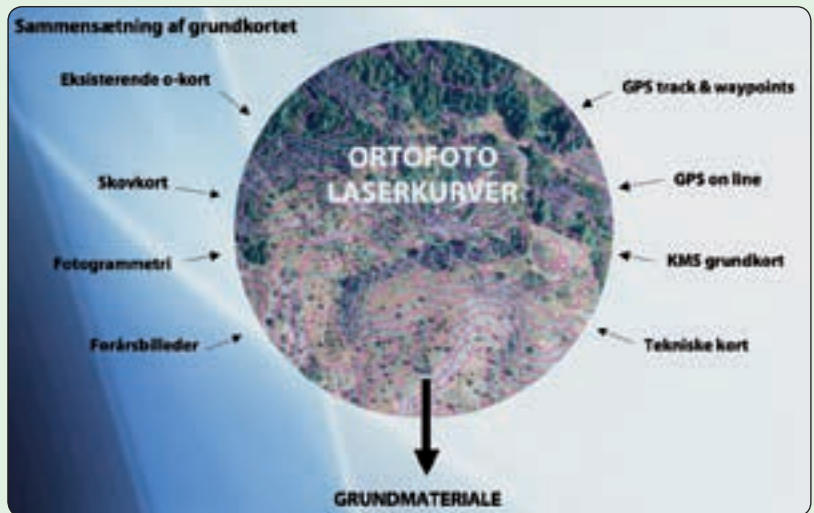
Som det ses er selv meget små detaljer, som huller og småhøjder med på laserscanningen. (Vilhelmsborg) ▲

Selv grøfter ses tydeligt mange steder i laserscanningen, når ækvidistancen falder sammen med højden på grøfterne.. ▼

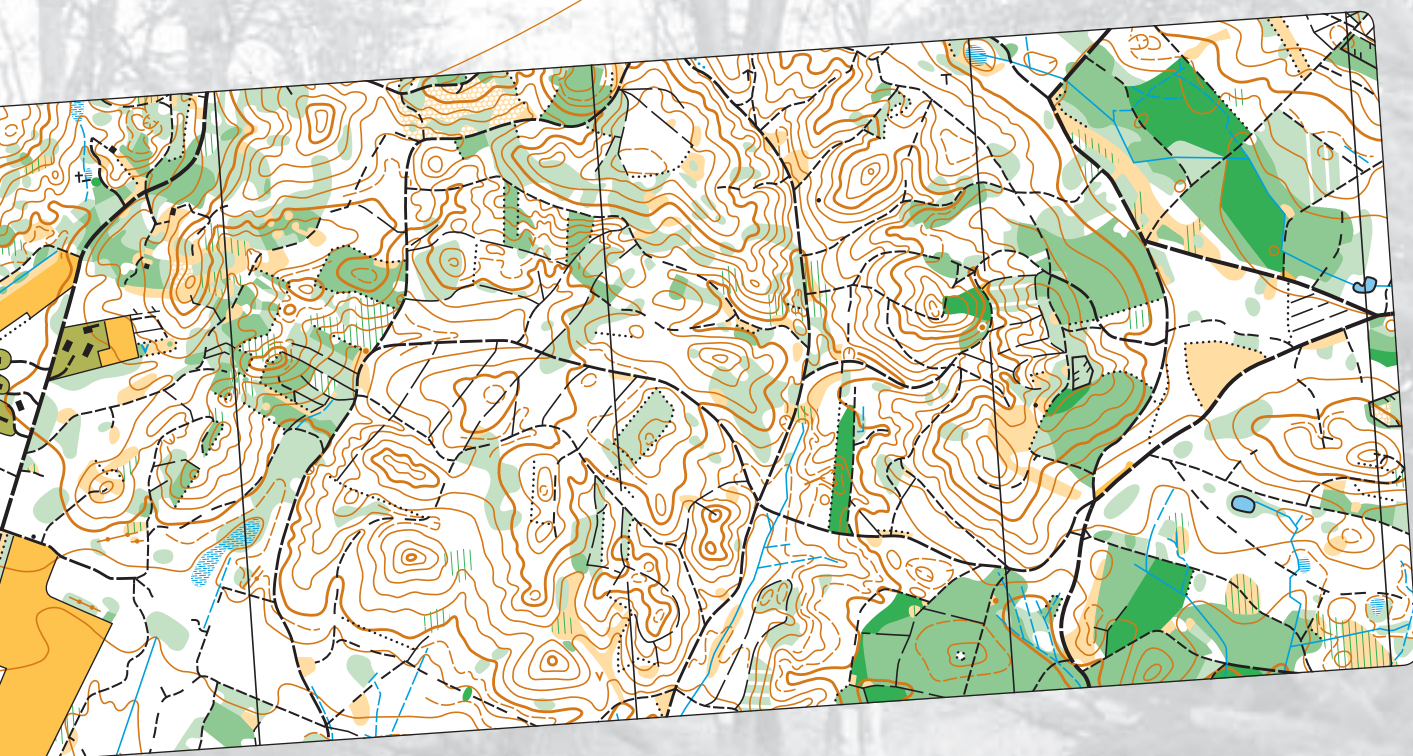
Fremtiden? To klubber, Rønne OK og Tisvilde Hegn OK, har investeret i bærbare computere med "live" GPS tilslutning. Her Kurt Valery, Tisvilde Hegn OK på arbejde. ▶

Det er de fleste steder en fordel at supplere Det digitale Grundkort med et eksisterende o-kort eller de traditionelle korttyper, som i dag anvendes for korttegning. ▼

Eksempel på laserkurver fra Det digitale Grundkort sammensat med et teknisk kort fra Århus kommune. (Vilhelmsborg) ▲

Hole in one

Kortudsnit, Linaa Vesterskov. ▲
Hidtil bedste kort. Bliver det fortsat sådan?

Viborg Orienteringsklub kan som den første klub i Danmark (så vidt vides) præsentere det første orienteringskort fremstillet på baggrund af den digitale højdemodel

AF MICHAEL DICKENSON

Jeg kan kun tilslutte mig Flemmings betragtning om, at den digitale højdemodel er en milepæl inden for korttegningen i orienteringsidrætten.

Af omveje lykkedes det os nemlig at få en udskrift over terrænet i Ulbjerg sidste sommer. Vi har nu haft materialet i et halvt år, og det er ganske enkelt et fremragende grundmateriale. Eller for at bruge et udtryk fra golfporten: Hole in one!

Jeg er stadig fuld af forundring over, at jeg kunne stedfinde et hul i terrænet ved hjælp af grundmaterialet. Vel at mærke midt inde i en bevoksning af højtstammede træer og så vide, at jeg var i stand til at lave en fuldstændig præcis kortlægning af hullets placering på kortet.

For mange kan det være svært at lave kort på baggrund af højdemo-

dellen. Det kræver nemlig, at man er god til at omsætte den oplevelse, man har af terrænet, til et kurvebillede, der er nemt at læse.

Så der er altså stadig et arbejde med at gennemgå terrænformerne i skoven. Men lige nu handler det om at finde ud af, hvor det går opad og hvor det går nedad – og samtidig forenkle detaljerne.

Men det er et faktum, at den digitale højdemodel reducerer arbejdet i skoven – og kortene bliver meget bedre.

Jeg kan kun sige: God tur i skoven.

Et særligt talent

Ingen hæder

Korttegnere er som et hemmeligt folkefærd. Usynlige. De sidder måske bare derhjemme og tegner. Ingen forstår, udover korttegnere selv, til fulde hvor meget arbejde der ligger i at tegne et rigtig godt kort.

Det vil kortudvalget lave om på. Sidste år besluttede udvalget at trække korttalenterne frem i lyset og indstifte en særlig pris: Årets kortprofil.

Den første der modtager denne hæder er Hans Åge Mortensen, Rønne IK. Hans Åge vil modtage sin hyldest ved repræsentantskabsmødet i marts 2008.

Årets kortprofil 2007

Hans Åge Mortensen er 55 år og startede med at løbe orienteringsløb i 1976. Karrieren startede med et kort over Vestermarie Plantage. Siden kom tjansen som korttegner og beregner for Høst-Open. Et job han bestred indtil for ganske få år siden. Siden 1995 har han ligeledes siddet i bestyrelsen for Høst-Open.

Hans Åge har desuden undervist i en lang række kurser i forbindelse med Condes, OCAD og sportident.

I hans lange karriere er det blevet til et utal af mesterskaber på Bornholm. Både i klassisk distance, kort distance og i stafet.

Han har været med i De Hårdes Klub siden 2005.

Årets kortprofil

Hvorfor så hemmeligt?

KOMMENTAR

AF HELGE SØGAARD

Når jeg læser indbydelser og instruktioner til stævner, undrer det mig, at det skal være en hemmelighed, hvem der har tegnet kortet.

Vi nævner med glæde stævneleder, banelægger og alle kontrollanter samt dommeren, men udelader helt de personer, der måske har

gjort det allerstørste arbejde op til stævnet – korttegnere.

Jeg ved godt, at det engang imellem kan være svært, fordi der har været flere med i arbejdet, og kortet måske ikke er nyttegnet, men det skal ikke afholde os fra at nævne alle stævnets nøglepersoner, når det er relevant.

Det er ikke et spørgsmål om reglement. Nej, det er alene et

spørgsmål om respekt for det frivillige arbejde, der lægges i denne vitale del stævnet. Jeg håber fremover at få at vide, hvem der har tegnet kortet.

COWI

- en stor

AF PREBEN SCHMIDT
FOTOS COWI

Det lyder som et umage par. Et internationalt rådgivningsfirma med 12 regionale afdelinger, der er involveret i mere end 50.000 projekter i over 175 lande, og som med sine flere end 4.000 medarbejdere er blevet partner med Dansk Orienterings-Forbund.

Hvordan kan det være, at de gider beskæftige sig med os? Det skyldes ikke barmhjertighed, men det faktum, at begge parter har noget, den anden har brug for.

COWI er et bredt funderet rådgivningsfirma, der arbejder med store broer, tunneler, vandbygning, lufthavne, udviklingsprojekter i alle afskygninger og ikke mindst – set med vores øjne – kortlægning.

Her er COWI blandt Europas bedste. Over 500 medarbejdere i Danmark, Indien, Spanien og England producerer kort og geodata. Fire fly er udstyret med den mest avancerede digitale kamerateknik og laserscannere, og den slags

får mange orienteringsløbere til at spidse ører.

Bedre kortkvalitet

For Dansk Orienterings-Forbund betyder partnerskabet, at klubberne får adgang til den nyeste teknik til fremstilling af grundmaterialer, som igen kan bruges som manuskript ved korttegningen.

Med ortofotos og den digitale højdemodel kan vi se frem til væsentligt bedre orienteringskort i fremtiden. Især når og hvis arbejdet i terrænet kombineres med den nyeste GPS-teknologi.

For COWI er orienteringsløbere et spændende rekrutteringsgrundlag. COWI er altid på jagt efter nye medarbejdere både i Danmark og i udlandet.

Tre år

Aftalen mellem COWI og DOF løber i tre år, og har en samlet værdi i de gensidige ydelser der udveksles på knap en halv million kroner fordelt over perioden. Det er klart den største kommercielle partnerskabsaftale som forbundet til dato har indgået.

HVEM ER COWI?

Har du lyst til at vide mere om vores nye partner, kan du klikke dig ind på deres hjemmeside: www.cowi.com eller www.cowi.dk

Du kan også læse mere om selskabets mange kortprodukter på: www.cowi.dk/kort.

Endelig er du velkommen til at kontakte Rasmus Ødum. Rasmus er orienteringsløber og afdelingsdirektør i COWI. Han arbejder i afdelingen for Geografisk Information & IT og kan lettest kontaktes på mail: rao@cowi.dk

Det lyder som en god historie. Den internationale rådgivningsvirksomhed er blevet partner med et lille forbund. Men den store og den lille har noget tilfælles. De vil begge være i verdensklasse

legekammeret

Ortofotos og digital højdemodel

COWI på Google

Verdens førende søgemaskine, Google, har lagt COWIs ortofotos ind på Google Earth. De landsdækkende ortofotos, kaldet DDO, er produceret i en meget høj opløsning.

De er interessante for både offentlige myndigheder og private kunder som ejendomsmæglere, forsikringselskaber og energiselskaber, der har behov for aktuelle og detaljerede kort.

I 2006-2007 gennemførte COWI en systematisk laser-scanning af hele Danmark, da en laserstråle "sweepede" landskabet med 70.000 målinger i sekundet. Resultatet er et hidtil uset nøjagtigt og detaljeret 3D-kort. Det kal-

des DDH – Danmarks Digitale Højdemodel – og bygger på mere end 17 milliarder målepunkter.

Ny teknologi kan forebygge ulykker

Den nye højdemodel er kommet på det rigtige tidspunkt, idet behovet for at forebygge ulykker lige nu er blevet helt aktuelt.

Alene arbejdet med at forebygge skader som følge af oversvømmelser vil i fremtiden blive langt lettere med dette nye planlægningsværktøj. Det vil umiddelbart kunne udpege de risikoområder, der først vil blive berørt af en stormflod eller kraftige regnskyl. Myndigheder vil således i tide være i stand til at sætte forebyggende ind-

Hun kommer ikke til kort

Nogle er vilde med dans. Andre med kort. I en verden, der ellers helst befolkes af ældre mænd, finder vi Lucia – en af de få kvindelige korttegnere i Danmark

TEKST OG FOTO: JESPER LYSGAARD

Vild med kort. Så kort og præcist kan det siges, når Lucia selv skal sige noget om, hvor interessen for korttegnning begyndte.

– Jeg kan i lang tid bare sidde og kigge på et kort, nyde detaljerne og de formationer, som terrænet skaber.

Fascinationen har gjort Lucia til en af de få kvindelige danske korttegnere. Det er blevet til omkring 15 kort, og det er både rekognosceringen og rentegningen, der optager Lucia.

Det er en mørk og stormende januaraften, og Lucia har lige været ude at løbe med klubben. Det første, der møder mig indenfor hoveddøren er en PC og flere kort af egen produktion, der hænger på væggen. Men hvad er det, der fanger Lucia ved kort?

- Jeg tror, det er dét der med at starte fra ingenting for til sidst at ende op med et stort, flot kort der virkelig kan bruges. Men det er også

skønt at gå alene i skoven uden nogen som helst omkring mig.

Rekognosceringen giver nogle helt fantastiske naturoplevelser, men er også tidskrævende. Rentegningen derimod kan man bedre gå til og fra derhjemme.

I en verden, der normalt befolkes af mænd, der er blevet lidt tynde i toppen, finder vi Lucia. Men det er ikke noget, der påvirker hende.

- Det er den fælles interesse, der driver mig. Køn og alder betyder ikke noget her, forklarer hun. Til spørgsmålet om, hvorvidt det gør hende til en bedre løber, svarer hun:

- Jeg er nået dertil, at jeg ikke tror det. Jeg bliver for optaget af detaljer, tjekker for mange ting og forenkler ikke nok.

Til gengæld har Lucia en helt præcis opskrift for det perfekte kort.

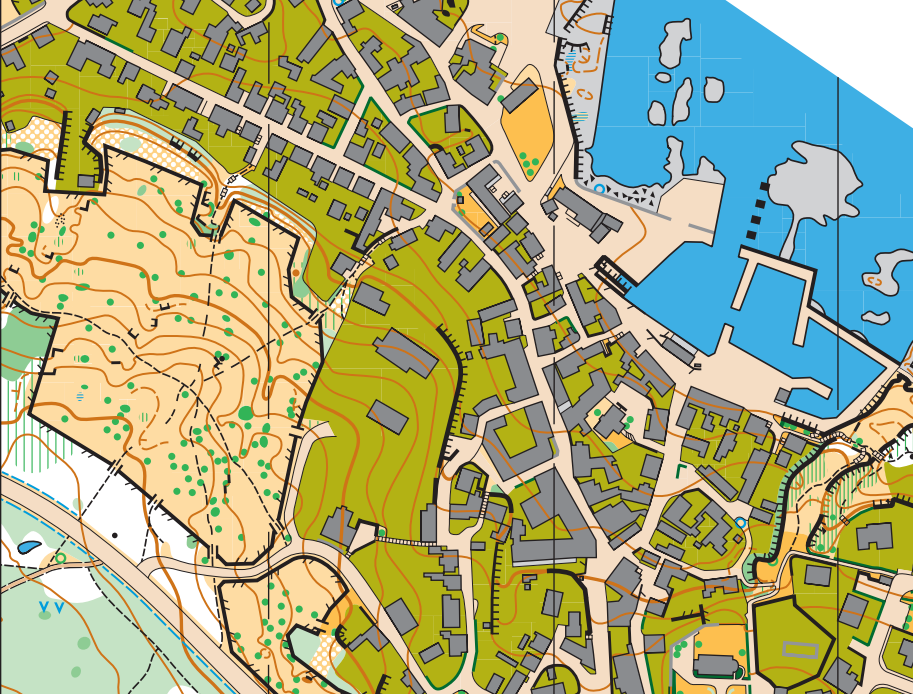
- Det skal være tydeligt og skarpt. Trykt med den bedst mulige teknik.

Offsettrykte kort er klart det bedste, og jeg bliver glad, når jeg får sådan et i hånden. Ved print ser man af og til farver, der ikke passer. Kurver, der er for tykke og gnidrede.

Umiddelbart kan et kort se meget tilforladeligt ud, når man står ved starten, men når man kommer hjem, kigger på det og godt kan se, hvorfor der blev bommet, så irriterer det mig lidt.

Der er blevet brugt så mange timer på rekognoscering og tegning, og så er det alligevel trykket, der bliver afgørende.

Lucia Aagaard, 45 år.
Medlem af Herning Orienteringsklub.
Har tegnet kort i 17 år. Orienteringsløber siden 1987.
Har vundet et hav af Danmarksmesterskaber – hvor mange kan hun ikke huske.
Lucia bor i Herning og arbejder i miljøafdelingen ved Herning Kommune.

◀ Kortudsnit, Gudhjem.

Troels Christiansen, 27 år og kortkonsulent.
Søllerød Orienteringsklub.
Første kort trykt i 1997. Han er i gang med kort nr. 29 – Vordingborg by til DM Sprint 2009.
Bruger endnu ikke GPS, men kun én farveblyant.
Intet viskelæder og kun et lag plast.
Antal løb om året: 40, gerne eliteklassen.

De der kort? De er da bare for gamle!

AF ERIK BULOW-OLSEN

Troels Christiansen er med sine 27 år en af Danmarks yngste korttegnere. Hans kortgen blev vakt til live af lidt for støvede kort.

Hvorfor er det interessant at tegne kort?

- Jeg har altid haft en interesse for kort – og for at finde vej. Jeg tror det startede, da vi tog på ferier som lille, for jeg begyndte at rentegne kommunens tekniske kort. At jeg så begyndte på egentlig korttegning – ja, det var nok nysgerrighed. Og så fordi jeg tænkte de der kort? De er da bare for gamle!

Hvad giver det dig at tegne kort, som andre hobbyer ikke gør?

- Der er en kæmpe tilfredsstillelse i at tegne noget, der passer. Jeg tror sagtens andre gode hobbyer kunne erstatte korttegningen, men for mig hænger korttegningen sammen med min største hobby – orienteringsløb. Jeg tror, at jeg har en evne til at af-fotografere terrænet og forestille mig, hvordan det vil se ud på kortet.

Hvad ville du savne, hvis du ikke tegnede kort?

- Jeg ville savne ikke at udnytte den evne, jeg har - og som mange andre orienteringsløbere også har. Derfor er de mest aktive løbere typisk også gode korttegnere - eller kan blive det. At jeg bliver ved med at tegne kort er nok en kombination af, at jeg føler det er noget jeg kan, og fordi jeg ved, det er noget andre får glæde af, men det er også fordi jeg dygtiggør mig i forhold til at tolke og forstå terrænet. Det er også en hyggelig hobby, selvom den måske er lidt ensom.

Hvilke kort kan du bedst lide at tegne?

- Før i tiden var det alle typer af kort. Men nu gør mit studie – og min egen træning – at jeg i de sidste 5-6 år bedst har kunnet lide de små, afgrænsede kort. Jeg har efterhånden en del erfaring inden for sprintkort, og det er der kun 4-5 andre i Danmark, der laver.

Hvem inspirerede dig til at tegne kort?

- Jeg har altid haft en interesse for kort, og det er nok min egen ihærdighed, der har været drivkraften. Men du har altid imponeret mig med din

evne til at bedømme terrænet. Den måde du går og løber på. Du har været en form for orakel for mig. Du kan forenkle tæthedsbilledet, så løberen får de oplysninger, der er vigtige og ikke andet. I dag går udviklingen lidt i retning af, at alle små klatter skal vises - en fælde, jeg også selv kan falde i.

Hvorfor tror du ikke, der er flere korttegnere på din alder?

- Det tager så sørens lang tid, og det kræver både erfaring og tålmodighed. Jeg synes også, der er for få, der bager op omkring det i klubberne.

Spritnyt kort til SpringCup

Flere end 1.000 frivillige mandetimer er gået med at kortlægge Gribskov frem til dette års SpringCup. Men ny teknologi har overhalet al arbejdet indenom

AF METTE STEFFENSEN

Gribskov er blevet gennemgået med en tættekam. Gamle skævheder er rettet op. Årets deltagere i SpringCup får fornøjelsen af at løbe efter et spritnyt kort, som et team af korttegnere har brugt mere end 1.000 frivillige timer på at fremstille. Og der er virkelig tale om et helt nyttegnet kort og ikke bare en revidering af det gamle; en løsning, som ikke havde været tilstrækkelig.

Carl-Johan Rosenberg, 56 år.
Journalist ved Danmark Radio, o-løber og korttegnere i 37 år.

Har været med til at producere så godt som alle nyttegninger af kort i Hillerød siden 1980'erne. Rentegner alle større produktioner i FIF.

Bo Simonsen, 42 år.
Erhvervsassurandør i Danica Pension. Far til Siri (4) og Annika (7) og gift med Sandra, som passer børn, når far tegner kort!

Har tegnet kort i 28 år, og har været eliteløber - nu bare H40 Elite. Har tegnet kort i Norge, Schweiz og Danmark. Ansvarlig for kortproduktionen i Hillerød.

- SpringCup-ledelsen har besluttet, at kortene skal godkendes af kortkonsulenten fra DOF, og det krævede en nyttegning af hele kurvebilledet. Kortet havde nemlig flere løse ender, fortæller Bo Simonsen, korttegnere og medinitiativtager til SpringCup for 18 år siden.

Bo Simonsen har sammen med Carl-Johan Rosenberg, som har tegnet kort i over 40 år, lagt hovedparten af de frivillige mandetimer i projektet.

- Jeg havde nok forventet, at vi ville bruge 5-600 timer, men desværre viste det sig, at grundmaterialet både hvad angik kurver og stier var meget mangelfuldt.

Vi havde jo lovet SpringCup et nyt kort - og i vores idræt er vi afhængige af, at der ydes en stor frivillig indsats. Vi må yde efter evne, og det er vi så nogen, der gør ved at tegne kort, forklarer Bo Simonsen.

Overhalet af ny teknologi

Hvor paradoksalt det end lyder, er der allerede sat en meget begrænset levetid på det nye kort, som er grundlagt på baggrund af gammeldags fotogrammetri.

- Den nyeste teknologi overhalede os bare få uger efter, vi startede på arbejdet. Derfor bliver det først

kommende tiders SpringCup-løbere, som vil kunne løbe efter kort fremstillet på baggrund af laserscannede kurver (der giver skarpere og mere præcise kurvebilleder, red.), forudser Bo Simonsen.

Men hverken Bo Simonsen eller Carl-Johan Rosenberg føler dog, at arbejdet har været spildt.

- Intet O-kort vil nogensinde blive perfekt. Heller ikke med den nye teknik. Det ved korttegnere. Kunsten er at fremstille et kort, som den almindelige orienteringsløber opfatter som perfekt. Og så er korttegnning ikke en eksakt videnskab.

- Det er et håndværk, der kræver en masse valg og tolkninger. Deri ligger udfordringen og tilfredsstillelsen. Og det vil den nye teknik næppe ændre grundlæggende på.

Og ja, så skal vi tegne Gribskov med den nye teknik igen om nogle år. Den tid, den fornøjelse, siger Carl-Johan Rosenberg.

Fornøjelsen ved en mose

Så selv om arbejdet skal starte forfra på grund af den teknologiske udvikling, og selv om en del af de mange timer i skoven har været sure

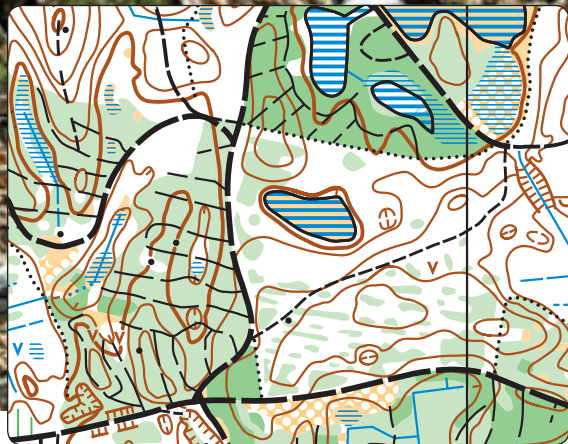
-løberne

Gammelt kort

Nyt kort

på grund af kulde og dårligt vejr, så har kortarbejdet også ført mange positive oplevelser med sig:

- Naturoplevelsen ved at være alene i skoven er et plus i sig selv, og så var det desuden et super svampeår tidligt denne sommer. Det var ikke få gange, jeg kunne slæbe et kilo kantareller med hjem fra turen i skoven. Og så det at møde den samme skovsneppe, spætte eller dåhjort flere gange på en dag. Men selvfølgelig er det også rart at blive færdig og igen få tid til at gå i svømmehalen med ungerne og deltage i familielivet i weekenderne, siger Bo Simonsen. Carl Johan Rosenberg er enig:

- Måske skal man være orienteringsnørd for at forstå, at der også kan ligge en fornøjelse i at finde den lille mose i grantykningen og hullet på den store bøgeskråning, men sådan har jeg det. Og så er der den

tilfredsstillelse, som også en kunstmaler må have, når han får givet kurverne de helt rigtige sving, så man straks ser modellen for sig. Det gælder både i skoven med blyanten og hjemme ved computeren med musen.

Det nytegnede område i Gribskov Syd dækker et skovareal på ca. 21 km².
Korttegningsholdet bestod af: Carl-Johan Rosenberg (rekognoscering + rentegning), Bo Simonsen, John Søndergaard, Lars Konradsen, Lars Simonsen, Søren Larsen, Thomas Meyer og Troels Christiansen.

Begge herrer ser frem til, at SpringCup2008 lever op til deltagerens høje forventninger:

- Jeg tror og håber på, at årets stævne kan danne grundlag for et stærkt besat SpringCup, som fortsat vil være den internationale elites førstevalg som test efter en hård vinters træning, siger Bo Simonsen.

Korttegnernes bibel revideres

Det internationale orienteringsforbund,
IOF, reviderer kortnormen

KORTUDVIKLING

AF FLEMMING NØRGAARD

Det Internationale Orienteringsforbund (IOF) har taget initiativ til at revidere den internationale specifikation for orienteringskort, ISOM 2000.

Det skete ved et møde i Helsingfors i slutningen af januar i år. Arbejdet starter til efteråret, men den nye norm forventes først godkendt i 2011 og træder først i kraft 1. Januar 2012.

Guidelines for indsendelse af forslag

IOF's kortkomité vil kontakte alle medlemslande og bede om forslag til ændringer samt forsøge at finde svar på en række aktuelle spørgsmål som:

- Er der behov for nye farver?
- Er der behov for at justere farverne for at optimere 4 farve offsettryk?
- Hvor mange symboler behøver vi?
- Input fra erfaringerne med sprintkort
- Input fra kortkomiteens generaliseringsprojekt

De grundlæggende mål for arbejdet er at:

- fjerne inkonsistens, konfliktende beskrivelser og gøre kortene mere præcise.
- bevare de nuværende symbolsæt.
- producere en digital udgave af symbolerne, så de kan bruges i andre grafiske programmer.

International Orienteering Federation, IOF

IOF's kortkomité blev dannet i 1965. Formålet var at lave ensartede regler for fremstillingen af orienteringskort. Ønsket var ens betingelser for løbere i alle lande og større fairness i idrætten.

Den første officielle IOF kortnorm blev udgivet i 1969, men den første rigtige detaljerede kortnorm, med beskrivelse af de enkelte symboler, blev publiceret i 1975. Kortnormen vi anvender i dag blev publiceret i år 2000 og indeholder alle IOF's officielle discipliner.

- overveje nye teknikker for rekognoscering og trykning.
- koordinere symbolerne mellem alle disciplinernes specifikationer.

Kommentarerne bør være af et sådant indhold, at de kan implementeres world wide.

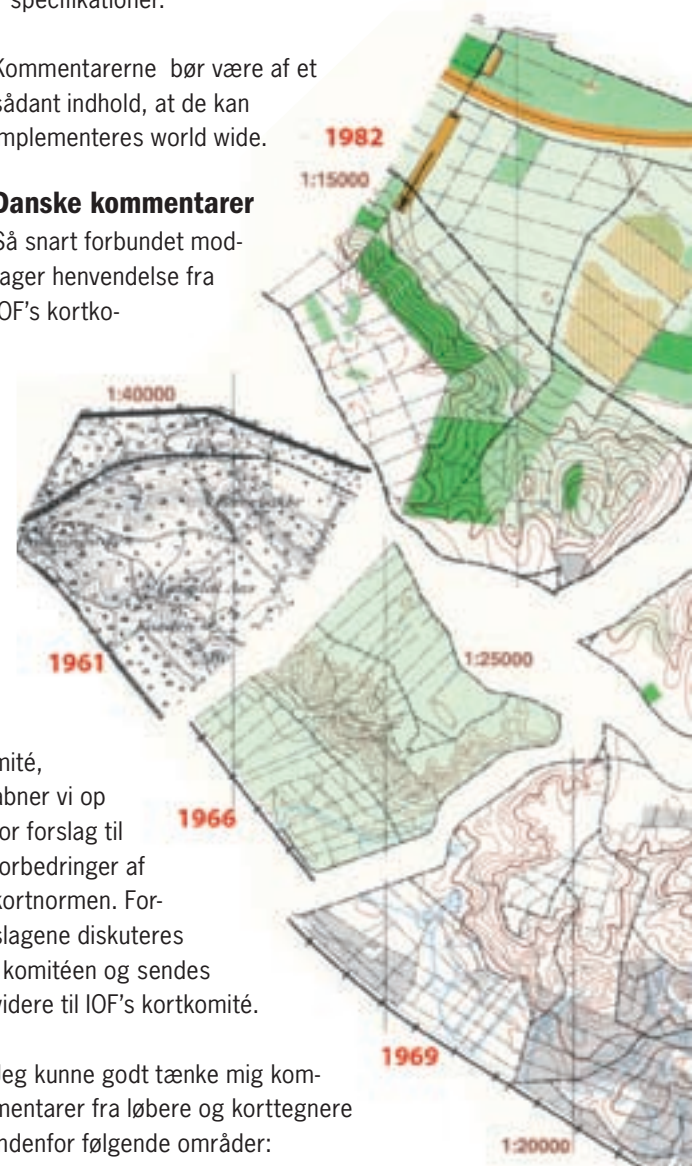
Danske kommentarer

Så snart forbundet modtager henvendelse fra IOF's kortko-

mité, åbner vi op for forslag til forbedringer af kortnormen. Forslagene diskuteres i komitéen og sendes videre til IOF's kortkomité.

Jeg kunne godt tænke mig kommentarer fra løbere og korttegnere indenfor følgende områder:

- Valg af symbol for hugninger, maskinelle udtyndinger, smalle brandbælter m.m.
- Den mellemgrønne gennemløbeligheds spændvidde (8:20 til 25 minutter/km).

Kortet er vores hjerte

SYNSPUNKT

AF PREBEN SCHMIDT

Når det første nummer af vores nye blad handler om kort, er det ingen tilfældighed. Kortet er nemlig hjertet i vores sport.

Hvis ikke hjertet slår, går det os ilde. Selv vores hjerne kan ikke klare sig uden et godt hjerte. Vi kan fremhæve mange ting ved orientering.

Vi fremhæver ofte, at orientering er en familieidræt. Men det er vi langt fra ene om.

Vi siger også, at orientering er en idræt med naturen som idrætsplads. Men den lidenskab deler vi med andre idrætsgrene.

Endelig peger vi på, at orientering er god og sund motion. Men det er der også andre idrætsgrene, der er. Nej, – det er kortet, der gør vores idræt unik. Kortet er nøglen – eller som før sagt: hjertet i vores sport.

Uden et kort i hånden, er orientering indholdsløst. Kortet fortæller os historien om det, der ligger bag den næste bakke, bag tætheden vi ser foran os eller det, der kommer efter mosen. Kortet sladrer om alt det, der skal komme inden, vi har været der. Det giver os en viden, som vi kan bruge på vores vej fra post til post.

Det er det unikke ved orientering. Det er som i en god krimi, hvor vi ved lidt mere end alle de andre på lærredet. Vi forstår at afkode kortets mange ledetråde og oplysninger. Når vi ved mere, undgår vi en farlig skæbne med bom, tidstab og spildte kræfter. Heri ligger udfordringen.

Er du god til at løse banelæggerens gåder, bliver du belønnet. Det er en stor tilfredsstillende at lave et godt vejvalg. Langt mere tilfredsstillende end at tilbagelægge et delstræk, der vindes på rå muskelkraft alene. Målet er den hårfine balance imellem hurtighed i opfattelsen og styrken i ben og krop.

Derfor er et sandfærdigt kort nøglen. Kortet er som vores hjerte noget, der skal vedligeholdes og styrkes. Med de nyeste metoder og teknikker kan vores hjerte endda komme i langt bedre form. Derfor har du denne gang fået et temanummer om kort og korttegning, for kort og godt – kort er godt.

Underskoven vil i hvert nummer af Orientering sætte spot på et af vores unge nye talenter

Et ungt talent

Vi begynder med Andreas Boesen fra Roskilde, som af sin klub blev indstillet til den lokale talentpris i hjembyen og fik den. Med prisen fulgte en check på kr. 5.000

- Andreas har gennemgået en meget hurtig udvikling fra begynder til landsholdsløber, fortæller John Tripax fra hjemklubben, Roskilde Orienteringsklub.

Ikke dårligt for en ung mand på 17 år, der tilmed kun har løbet orientering siden 2005 og ikke kommer fra en orienteringsfamilie.

Særligt i aldersklassen H 15-16 brød Andreas igennem. Ved DM'erne i 2007 blev det til tre guldmedaljer, en sølv-

Andreas' medaljer

- Andreas Boesen, OK Roskilde. Født 1991.
- DM 2007
Tre guldmedaljer, en sølv- og en bronzemedalje. Guld på Ultralang, Lang og Mellem. Sølv i Stafet, men kun 1 sekund fra gullet og bronze i Sprint, her bare 18 sekunder fra guld. Endelig blev det til en 4. plads i Nat.
- EYOC 2007
Ved de europæiske ungdomsmesterskaber sluttede Andreas, 42 sekunder fra bronze i Sprint.
- Tiomila 2007
Ungdomsstafetten, tredje bedste tid i 4. etape. Samlet set blev holdet nummer 7.

Priser og sponsorer

- Nordea, Ungdomspris 2007, kr. 4.000.
- Roskilde Bank. Talentpris, kr. 5.000
- Elitesport Roskilde, talent støtte, kr. 10.000
- Fortjente penge til at udvikle talentet via rejser og træning.

og en bronzemedalje. Blot for at nævne få af de bedste blandt et hav af fornemme placeringer i ind- og udland.

Andreas går på Himmelbjergens Natur- og Idrætsefterskole, hvor han naturligvis har valgt orientering som linjefag. Her trænes han af blandt andre Mads Ingvarsen, der netop er trådt ind i arbejdet omkring vores juniorlandshold.

- Jeg havde den glæde at skygge ham første gang, han prøvede et af klubbens introduktionsløb i Boserup skov. Allerede her fornemmede jeg, at han havde et talent og en god orienteringssans, fortæller en glad John Tripax.

Roskilde Orienteringsklub er i øvrigt blevet et par medlemmer rigere. Andreas' forældre og lillesøster er netop blevet medlemmer. Lillesøster, Mathilde, synes at have lidt af det samme talent som sin storebror. Hun var i 2007 med på det hold, der vandt bronze ved DM stafet i D/H 43.

Op og ned af Himmelbjerget

Sammenholdet, fed orientering og masser af intens træning i Danmarks mest kuperede terræn. Det er der masser af for eleverne på efterskolen for foden af Himmelbjerget

AF MAJA V. JØRGENSEN, HIMMELBJERGEGNENS
NATUR- OG IDRÆTSEFTERSKOLE 2007

Himmelbjergetegnens Natur- og Idræts- efterskole (HNIE). Kendt og eftertragtet af orienteringsløbere over hele landet.

En af de heldige er Rasmus Thrane Hansen. En ung eliteløber med hjemstavn i Søllerød Orienteringsklub, og han er tilfreds med sit ophold. Han fremhæver træningsmulighederne og de gode terræner omkring skolen. Men der er dog alligevel tre ting, som Rasmus lægger særlig vægt på. - Det bedste har helt klart været sammenholdet, Udfordringen og Mads (Mads Ingvarsen, red.).

Større, vildere og hårdere

Udfordringen er en træning, der finder sted to gange i år. Her skal løberne give sig selv en udfordring, som er større, vildere eller hårdere end noget, man har gjort før. Målet er at skubbe løberne fysisk og mentalt og tvinge dem til at komme ud af "komfortonen". I år er der blevet løbet alt fra halvmaraton og maraton til 20 kilometers orienteringsløb. Efter udfordringen er en løber fuldkommen færdig. Men efter en uges restitution, har løberen opnået

store fremskridt. I hvert fald hvis du spørger Rasmus.

- Det er et skridt tilbage og tre skridt frem. Det er en stor oplevelse.

Da Rasmus bliver spurgt, hvad det værste ved orienteringslinjen har været, er det svært at finde et svar. Efter en længere tænkepause siger han:

- At det stopper til sommer. Vi løber tre gange om ugen. Mads er træner og deler gavmildt ud af sine erfaringer. Han gør, hvad han kan for at give os en spændende, udfordrende og varieret træning. Han læser også psykologi, så han er også god til den mere mentale del af træningen.

Gode ben

Men at opholdet på skolen har gjort Rasmus til en bedre orienteringsløber er der ingen tvivl om. Kvaliteten i de o-tekniske træninger er langt højere end de er derhjemme, og det samme er sværhedsgraden.

Samtidig har Silkeborgegnen et af Danmarks mest kuperede terræner. Rasmus synes selv, han har fået mere udholdenhed - og bedre ben.

- Jeg troede, at jeg skulle løbe en masse orienteringsløb i fede terræner hele året rundt, men jeg havde ikke regnet med, at jeg ville komme til at træne så meget, som jeg gør. Så

det er faktisk bedre, end jeg havde forventet.

Et par fordomme om orienteringsløbere

- sagt af andre elever på skolen

- Orienteringsløbere løber rundt i en skov og finder nogle poster. De har både kort og kompas med. De er desuden helt skøre og skider i skoven.
- De er nogle dejlige mennesker. Jeg er helt tossede med dem. De er mit liv.
- De er lidt spøjse. De har deres egen form for humor og er samtidigt ret glade.

HNIE

- Ove Gasbjerg oprettede skolen i 1984. Tiltrækker unge mennesker fra hele Danmark - og Grønland.
- Skolen ligger 8 kilometer fra Ry, er kendt for sin smukke natur, de mange faciliteter og muligheden for at løbe orienteringsløb.
- Det er dog først for et par år siden, at det blev muligt at vælge orienteringsløb som linjefag.
- Mere info: www.youtube.com/hnie0607 eller www.himmelbjergetegnens.dk

Nor-jy-sk 2 dages

Det traditionsrige stævne bør måske ændre navn? I hvert fald er omkring halvdelen af de 1500 tilmeldte fra Norge.

Klubformand Søren Flytkjær fra Aalborg OK, der står for arrangementet i år, fortæller.

- Orientering foregår jo i det fri, men det er ikke forbudt med lidt ekstra service. Det bliver lidt af en telt- og skurby, som årets deltagere i Nordjysk 2-dages kommer til at opleve. Det starter med et kæmpe telt midt i det hele, hvor du finder rigeligt med kioskvare. Rundt om teltet vil vi samle en lille by af skurvogne - med børneparkering, stævnekontor, samaritter, beregning og så videre.

Klubformanden fortæller desuden, at de prioriterer komfort højt i en årstid, hvor vejret før har bidt fra sig.

Skoven byder også på lækkerier: Nytegnede kort over Bulbjerg, Danmarks eneste fuglefjeld, og det samme over Vester Torup klitplantage. Sidstnævnte er kendt af alle orienteringsløbere som et absolut kvalitetsterræn.

Hvis fredagens fortræning bliver lagt i den østlige del af Vester Torup kan det blive til tre hele dage med kort i hånden.

- Ikke så ringe endda, slutter en fortræningsfuld klubformand, og tilføjer:

- Det er jysk og betyder: Fortræffeligt.

Stævnet afholdes
8. - 9. marts 2008

På spring?

Du må ikke glemme at tilmelde dig årets Spring Cup 2008. Danmarks største internationale kvalitetsstævne.

I år er det 28. - 30. marts du skal sætte kryds i din kalender. Og i år kan du som noget nyt nå at beslutte dig i sidste øjeblik. Det er nemlig muligt at tilmelde sig via O-service eller www.springcup.dk frem til 3 dage før stævnet.

Det her kan du se frem til:

Mellem 1.800 - 2.000 deltagere fra hele Europa.

En stor del af verdenseliten kommer. De er i topform og sultne efter konkurrence oven på den kedelige og tunge vintertræning.

Spring Cup afvikles i år på helt nytegnede kort. Du kan læse mere om vores kendte korttegner-duo: Bo Simonsen og Carl-Johan Rosenberg i deres samspil med 6 andre dygtige medspillere på side 18-19 her i bladet. - Det hold har lagt mere end 1.000 frivillige timer i arbejdet med at tegne de nye kort, der dækker hele den sydlige del af Gribskov, er Mette Steffensens kommentar til på vores opfordring til en kort statusrapport.

Pas på ulvene

- Årets DM nat kommer til at foregå i Danmarks ældste hedeplantage. Stendal-Ulvedal plantage. Her var der tidligere gold hede og frit spil for vestenvinden og de vilde ulve. Det første plantehul til den nye bevoksning blev gravet så tidligt som i 1781, fortæller Jan Nilsen fra Karup Orienteringsklub, der står bag arrangementet.

- For at sprede lidt af mørket og uhyggen har vi valgt at leje et stort telt. Det er så stort, at det kan rumme alle deltagerne, og det er her, at resultaterne løbende vil blive offentliggjort. Der bliver god plads ved de mange borde og bænke, så du i ly af mørket og i læ for vejret kan nyde en forfriskning. Samtidig kan du tage en diskussion af dine vejvalg og øvrige oplevelser i skoven med alle de andre.

- Under løbet bliver der speaket live ud fra de meldinger, vi får fra de 2 radio-poster og mål. Præmieoverrækkelsen finder også sted i det opsatte telt, og vi håber, at du bliver og hylder medaljetagerne, slutter Jan.

Læs mere om DM nat den 5. april 2008 i Ulvedalen her:
www.karupok.dk

Ikke ud af stedet

Det er vist ikke sket før. Tre dage i træk med helt samme stævneplads.

Årets Påskeløb på Fanø gør forsøget og tror på succes.

Stævneleder Anders Boysen fortæller:

- Vi har i år lagt vægt på at skabe et stærkt samlet stævne og ikke bare tre løb, der bliver afviklet over tre dage efter hinanden. Derfor har vi etableret en og kun en stævneplads.

Han fortsætter:

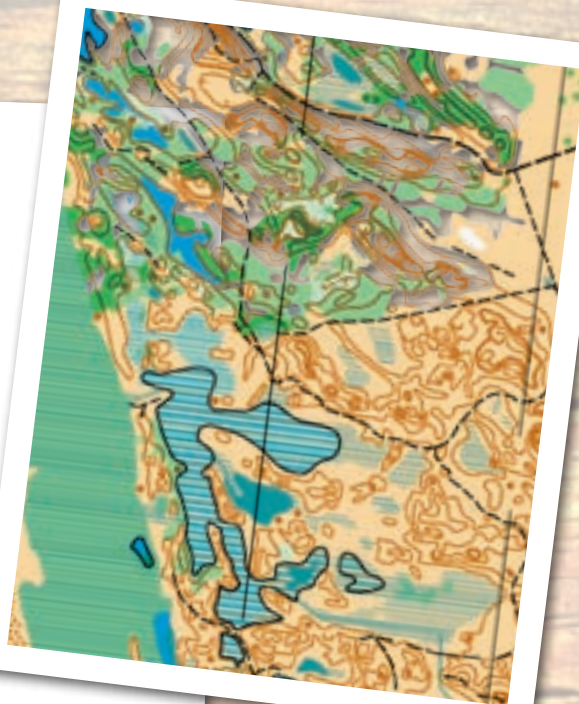
- Oven i købet vil alle telte og mål stå samme sted alle dage, men opløbet vil ske fra forskellige retninger. Det er vist kun på Fanø, vi har så meget kvalitetsterræn at byde på og til alle sider, siger Anders.

- Som noget nyt i år har forbundets juniorelite valgt at bruge de to første etaper som tællende til den danske juniorrangliste. Det betyder, at der vil blive gjort lidt ekstra ud af deltagerne i klasserne D17-20E og H17-20E. Den danske elite vil i øvrigt få international modstand, da det tyske juniorlandshold har meldt deres ankomst.

Det vides ikke, om de vil bo på Fanø. Men det betyder heller ikke så meget, for der er gratis bustransport fra færgelejet til stævnepladsen alle tre dage.

- Selvom der er en deltagerbegrænsning på 2.000, og det går stærkt med tilmeldingerne lige nu, vil der utvivlsomt blive plads til dig i skoven, hvis du blot møder op og køber en start på dagen, slutter en forventningsfuld Anders til Orientering.

Læs mere om dine muligheder i påskedagene på: www.orientering.dk/esbjerg/2008/paaske/

Ikke så tøsset endda

Den 6. april 2008 er der DM sprint et lidt mystisk og ellers lukket sted.

For første gang nogensinde er det lykkedes at få lov til at lave et løb i området omkring det, der i dag hedder Universitetshospitalet i Risskov. Det var tidligere helt lukket land og hed Psykiatrisk hospital i Risskov.

- Vi er meget glade for, at hospitalet har åbnet et tidligere helt lukket og smukt område for offentligheden, fortæller Birgitte Halle, formand for klub Aarhus 1900, som står for arrangementet. Hun fortsætter:

- Kortet er helt nyttegnet, og stævnepladsen er placeret med den flotteste udsigt til parken, der blandt andet rummer en række spændende skulpturer. Bagtæppet for hele sceneriet bliver naturen selv og især Århusbugten.

- Starten bliver i bedste Tour-de-France stil med præsentation af eliteløberne på podiet lige før start. Det vil gøre det lettere for publikum at følge løberne fra start til mål.

- Vælger du at deltage, vil dit brystnummer give dig en helt sikker gevinst, idet du gratis får adgang til at besøge hospitalets unikke museum, hvor blandt andre Ovaraci (kunstneren Louis Marcussen, tidligere indlagt på hospitalet, red.) udstiller.

Jeg håber, at du er blevet lidt nysgerrig, for DM sprint bliver noget særligt i 2008, lover Birgitte med et smil.

Du kan læse mere her: www.aarhus1900.dk/orientering og www.museum-psyk.dk

SjællandsCup fastholdes

Selvom der ikke var mange deltagere til SjællandsCup 2007, anbefalede klubledermødet i Øst, at man beholdt konceptet. Både i 2008 og 2009. Planlægningen af sæson 2009 er netop gået i gang.

Bjørn Jørgensen, Vestsjællands Orienteringsklub, står for koordineringen af stævnerne i 2008 og sikrer at stævnerne får en ensartet profil og en god markedsføring.

Lokumsaftale

Det lyder ikke seriøst. Men det er det.

Troels Bent Hansen, formand for Allerød Orienteringsklub og samtidig medlem af kredsudvalg Øst, har indgået en landsdækkende aftale med udlejningsfirmaet GODIK.

Det betyder, at alle klubber, der er medlem af forbundet, i 2008 kan leje mobile toiletter, generatorer og andet materiel til listepriisen minus 20%.

Aftalen omfatter alle GODIK's depoter. Hvis der opstår tvivl, henviser du til aftalen og til salgschef Lars Flint.

Syd vælger EU løsning

I Syd vil ingen være kredsudvalgsformand. Derfor gør Syd som EU - de lader formandsposten gå på tur.

Klubrepræsentanterne var på klubledermødet ikke tilfreds med løsningen. De store klubber blev derfor sendt hjem for at løse opgaven. De må kunne bidrage til fællesskabet med en ny formand for kredsudvalget.

En formand der kan formidle samarbejdet imellem klubberne, sikre fremdrift i kredsudvalgets arbejde og være klubbernes faste repræsentant i hovedbestyrelsen. Risikoen er, at klubberne i Syd ikke får tilstrækkelig indflydelse på arbejdet i hovedbestyrelsen, og det er netop svagheden ved en EU-løsning.

i-NORD-vation

Kendte navne i Nordkredsen har fundet sammen på tværs af klubber for at skabe nye aktiviteter og videreudvikle konceptet for de gamle. Det er opgaverne fra det tidligere træningsudvalg, der tænkes på.

Det er Lars-Ole Kopp, Karup Orienteringsklub, Lars Rask Vendelbjerg, Vestjysk Orienteringsklub og Tage Baun, Horsens Orienteringsklub, der har dannet gruppen: i-NORD-vation.

Her i vinter er det blevet til 4 x vinterlang med samlet start. Men der kommer allerede i juni 2008 et nyt tiltag. 4 x vinterlang 2008/2009 er sat i kalenderen.

Målet med arbejdet er at få testet nye stævne- og konkurrenceformer og skabe et økonomisk bidrag til Nordkredsens Venner, så der fremover fortsat bliver penge til at støtte børne- og ungdomsarbejdet i kredsen.

Store stævner skal være en fest

Årets A-stævnekursus satte fokus på stævnepladser, speakning og ranglisten. Der er solide nyheder på vej.

Alt peger på at store stævner i både ind- og udland bliver styrket i de her år. Der er flere deltagere, mere synlighed og bedre service. Det skal være en fest at komme med et stort stævne.

Eliteudvalget bidrager med en ny vejledning for stævnepladser og speakning. Vi kan blive langt bedre på flere områder. Det gælder også de nye regler for ranglisten, som får stor betydning for eksempelvis startrækkefølgen. Fremover vil det

altid være den førende løber på ranglisten, der starter sidst. Find vejledningerne på hjemmesiden: Vejledninger -> DM/FM, WRE og ranglistestævner ->

Vildt med GPS

Skovkontaktmødet i Odense havde i år besøg af forstkandidat og skovejer, Torben Lynge Madsen, Vrads. Han er med i et store forskningsprojekt, der undersøger kronvildt og dådyrs reaktion på forstyrrelser i skoven. I projektet indgår påvirkningen fra 2 træningsløb og et stævne med en divisionsmatch.

Det er for tidligt at sige noget endnu, men han var ikke selv bekymret for at give tilladelser til orientering fremover.

Ligeså spændende var den del af projektet, der omfatter forsøg med at undgå indhegninger i skoven. De er farlige for vildtet og til gene for os. Også her var der lovende nyt. Det forventes, at de første videnskabelige artikler kommer her i løbet af 2008. Planudvalget følger projektet tæt.

Eftersnak

På alle stævnepladser og efter ethvert træningsløb er en god eftersnak en uundværlig del af orienteringsidrætten. Her kan du lære noget nyt, få vurderet dine vejvalg og løsninger på banens udfordringer. Ofte følger der små, gode historier med fra dagens oplevelser i skoven.

På de her sider er der plads til klubbernes og medlemmernes små skæve historier, gode oplevelser og værdifulde idéer. En eftersnak bliver kun god, hvis du bidrager.

Starten er gået. Du er allerede ude af startboksen og forbi startposten.

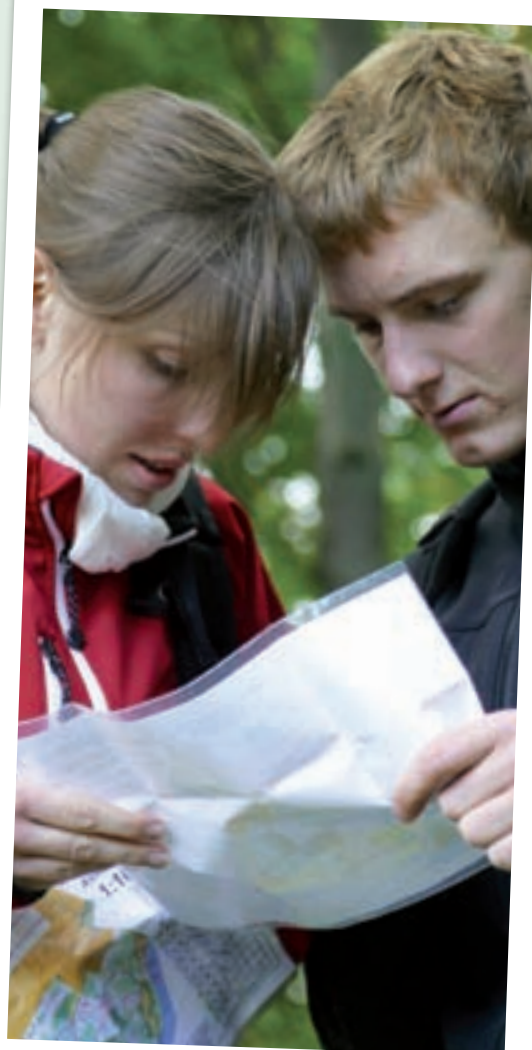
Denne eftersnak tager udgangspunkt i begivenhederne på klubledermøderne i januar.

Version 3.0

I IT sproget er det sædvanligt at bruge begrebet "version", når noget virkelig nyt kommer på bordet.

Vores nye aftale med COWI om Laserkurver og Ortofoto er et gennembrud indenfor korttegning. Derfor søgte Allerød Orienteringsklub kommunen om et tilskud til opdatering af deres kort til 3. generations-teknologi.

Kommunen havde ikke lige de kr. 76.000, der blev søgt om, men bevilligede et tilskud på kr. 40.000. Det må måske en idé at søge sin kommune om tilskud til at få Jeres kort op i en 3.0 version?

SILVA & JET SPECTRA

Gør som Thierry Gueorgiou, 5-dobbelt verdensmester, løb med 6 JET Spectra.

Læs mer på www.silva.se

SILVA
Get out there!

COWI

... det sikre kort

www.blivlandinspektør.nu

Vi ses på stævnepladsen

Tilbudene gælder til Nordjysk 2-dags, Spring Cup og Påskeløb

asics
Gel Torana

Terrænsko med god støddæmpning i hælen. En slidstærk, profileret ydersål med godt greb i fedtet føre. Overdel i tæt materiale som holder foden bedre tør i vådt føre.

Herre + Dame

Pris kr. **500,-**
Normalpris kr. 800,-

Inov8 Roclite

Suveræn terrænsko til træning og konkurrence! Skoen er meget let, behagelig og har et godt greb om foden. Har godt greb i terræn samtidigt med at det er behageligt at løbe på stier. Skoen har en meget lav profil, hvilket giver en meget større kontrol over foden. Bliver ikke tung i vand/moser. Vandet forsvinder ud af skoen i løbet af et par skridt.

Unisex

Kr. **900,-**

Newline
Thermal Tech Jakke

Topjakke fra Newline. God pasform, super funktionalitet med nye gode detaljer. En jakke, som er et sikkert værn mod vind og lette byger. Med aftagelige ærmer.

Farve: sort.

Dame

Kr. **300,-**
Normalpris kr. 750,-

Newline
Windbreaker Trainer

Løs tight som foran har et helt vindtæt og slidstærkt materiale og bagpå har det komfortable og isolerende tightmateriale. Det giver den gode blanding af en skal foran og isolering bagpå.

Herre + Dame

Kr. **250,-**
Normalpris kr. 600,-

Hos Løberen får du en grundig og seriøs vejledning. Du prøver løbebåndet og får gratis filmet din løbestil.

Vi har et bredt sortiment i løbesko, løbetøj og tilbehør fra alle førende mærker.

Der tages forbehold for trykfejl og udsolgte varer.

www.loberen.dk

Løberen Lyngby • Lyngby Torv 10 • 2800 Kgs. Lyngby • Tlf. 4593 1816 • lyngby@loberen.dk
Løberen Vejle • Vestergade 36 • 7100 Vejle • Tlf. 7572 0900 • vejle@loberen.dk
Løberen Århus • Banegårdsgade 4 • 8000 Århus • Tlf. 8612 4148 • aarhus@loberen.dk
Løberen Aalborg • Vesterbro 89 • 9000 Aalborg • Tlf. 9816 4148 • aalborg@loberen.dk

